

→ www.fostplus.be

MARTINUS V STRAAT 40
1200 BRUSSEL
TEL. : 02 775 03 50
FAX : 02 771 16 96
E-MAIL: fostplus@fostplus.be

De voorwerpen van morgen → sorteert u vandaag

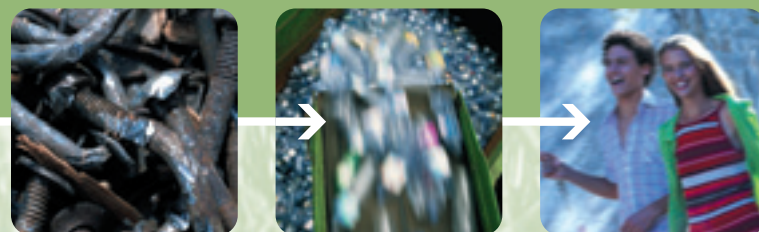

Alles wat u wilt weten over recyclage

Flessen en flacons in glas of plastic, bokalen, kartonnen dozen, papieren zakken, conservenblikken of drankblikjes in metaal, drankkartons ... Huishoudelijke verpakkingen maken deel uit van ons dagelijks leven. Ze beschermen onze producten, helpen ons bij het vervoer, verlengen de bewaartijd van voedingswaren, enz.

Maar wat gebeurt er met verpakkingen die leeg zijn? Gelukkig zijn er hiervoor veel mogelijkheden. Huishoudelijke verpakkingen worden vandaag de dag in grote mate gesorteerd en komen op duizend en één manieren terug in de economie. Vandaag verpakking, morgen speelgoed, pallet, kledij, bloempot... of opnieuw verpakking!

Recyclage is een volwaardige economische activiteit die dikwijls gebruikmaakt van spijstechnologie en duizenden jobs creëert. Met deze brochure leert u de wereld van de recyclage kennen. En de diversiteit van de producten die eruit voortkomen. Goede reis!

DE 3 ASSEN VAN HET VERPAKKINGSBELEID

Om te vermijden dat verpakkingen afval worden, zijn er verschillende mogelijkheden.

→ Preventie   → Hergebruik   → Recyclage

Minder verpakkingen betekent een kleinere hoeveelheid die moet worden gesorteerd en gerecycleerd. Dat spreekt voor zich. Dus leveren zowel ondernemingen als consumenten inspanningen om overbodige verpakkingen te vermijden, het gewicht van de verpakkingen te verminderen, enz.

Herbruikbare verpakkingen zijn een andere manier om de hoeveelheid afval te verkleinen die moet worden gesorteerd en gerecycleerd. Denk maar aan de herbruikbare zakken in de grootwarenhuizen en de verpakkingen met statiegeld.

Natuurlijk zullen er altijd verpakkingen noodzakelijk blijven en niet alles is geschikt voor hergebruik. Voor deze verpakkingen is recyclage in de meeste gevallen de beste oplossing.

Wist u dat ?

- › Meer dan 6.500 ondernemingen zijn aangesloten bij het systeem voorgesteld door FOST Plus, een organisatie die het sorteren en recycleren van huishoudelijke verpakkingen financiert, coördineert en promoot (meer informatie over FOST Plus vindt u op pagina 14).
- › Ongeveer 92% van de bevolking sorteert zijn verpakkingen !
- › Vorig jaar werd per inwoner 108 kilo huishoudelijke verpakkingen en oud papier ingezameld en gerecycleerd.
- › In 2002 werd 604.393 ton huishoudelijke verpakkingen gerecycleerd.

Om papier, plastic flessen en flacons of metalen verpakkingen te recycleren, is één ding heel belangrijk: de sortering aan de bron, met andere woorden bij ons thuis. Het is onmogelijk glas samen met metaal of papier samen met plastic flessen en flacons te recycleren... Dat spreekt voor zich.

Iets moeilijker nu ... Mag een spiegel of een gebroken vaas in de glasbol? Neen, ze belemmeren het recyclageproces van de glazen flessen en flacons.

Nog een paar voorbeelden : vervuild of vet papier, cellofaan of plasticfolie gemengd met papier en karton bemoeilijken de recyclage. Hetzelfde geldt voor botervlootjes of plasticfolie, die onmogelijk samen met plastic flessen en flacons kunnen gerecycleerd worden.

Het is dus belangrijk om geen plastic in de blauwe PMD-zak te stoppen of in het containerpark af te geven dat niet geschikt is voor recyclage. Speciale inzamelscenario's brengen de meest "zuivere" materialen in de sorteercentra bijeen om ze klaar te maken voor hun recyclage.

Deze inzamelscenario's zijn niet in heel het land gelijk. Maar de grote lijnen blijven hetzelfde. We vatten ze kort samen.

→ Glasbol

→ Voorbereiding tot ovenklaar glas

→ Glasfabrieken

→ Verpakkingen in papier en karton, samen met oude kranten en tijdschriften

→ Verwervers van oud papier en karton

→ Papierfabrieken

→ PMD (Plastic flessen en flacons, Metalen verpakkingen, Drankkartons)

→ Multimateriaal sorteercentrum

→ Recyclagebedrijven

→ Ingezameld in blauwe PMD-zakken

Alle hierboven vermelde fracties kunnen ook in het containerpark worden afgezet.

Alles wat u wilt weten over sorteren, vindt u in onze uitgebreide sorteergids op onze website www.fostplus.be.

GLAS IS 100% RECYCLEERBAAR... EN DIT TOT IN HET ONEINDIGE.

Voorwaarde is dat het glas goed gesorteerd wordt aan de bron..., met andere woorden door ons allemaal!

PROCES

1 → Inzameling

Voor het recyclageproces is het heel belangrijk dat wit en gekleurd glas goed gescheiden worden. Meestal bestaan er voor beide soorten glas verschillende glasbollen of glasbollen met twee afzonderlijke openingen. In het recyclagebedrijf lost de vrachtwagen zijn inhoud afzonderlijk op twee stapels: het wit glas aan de ene kant en het gekleurd glas aan de andere kant.

2 → Verkleining en zuivering in het recyclagebedrijf of verwerkingscentrum

Onzuiverheden zoals aardewerk, zandsteen, porselein, ijzer, aluminium, plastic en ondoorschijnend glas moeten worden verwijderd. De aanwezigheid van deze onzuiverheden verhoogt de verwerkingskosten en kan leiden tot productiefouten in het nieuwe glas. In het ergste geval worden de ovens beschadigd: het sorteren moet dus zeer streng gebeuren! De meeste onzuiverheden worden met de hand verwijderd.

Het glas wordt gebroken in scherven van enkele centimeters. Met magneten haalt men de ferrometalen uit de glasscherven. De non-ferrometalen worden met "wervelstroomscheiders"* verwijderd en daarna gerecycleerd. Sommige bedrijven zijn uitgerust met gesofisticeerde automatische systemen, die onzuiverheden verwijderen en het glas zelfs per kleur kunnen scheiden.

** Sorteren met wervelstroomscheiders
Materialen die blootgesteld worden aan magnetische velden, laden zich verschillend op. Dat is de basis van deze manier van sorteren. De non-ferrometalen worden door de magnetische repulsie afgestoten.*

3 → Smelten van het ovenklaar glas

De zuivere glasscherven, ook wel ovenklaar glas genoemd, worden in ovens gesmolten en krijgen een nieuwe vorm... en een nieuw leven.

De voordelen van glasrecyclage

Nieuw glas maakt men normaal gezien door zand, natriumcarbonaat (soda) en kalk te mengen op temperaturen tussen 1500 en 1600°C. Door gebruik te maken van oud glas bespaart men natuurlijke grondstoffen. Bovendien kan de glasfabriek op die manier het verbruik van energie met meer dan 25% en het verbruik van soda met meer dan 2/3 verminderen (soda dient om het smeltpunt te verlagen). Het grootste belang van glasrecyclage is dat glas zonder kwaliteitsverlies oneindig kan worden gerecycleerd.

PRODUCTEN OP BASIS VAN GERECYCLEERD GLAS

Uit het voorgaande blijkt duidelijk dat gerecycleerd glas enkel kan dienen voor de fabricatie van nieuwe producten in glas. Dit zijn vooral flessen, flacons, potten en borden, zowel in het kader van de distributie van voedingswaren, als voor de verpakking van industriële vloeistoffen.

WIST U DAT ?

- › Glazen verpakkingen zijn de belangrijkste fractie huishoudelijke verpakkingen, goed voor meer dan 40% van het totale gewicht.
- › In België werd in 2002 meer dan 294 333 ton glazen verpakkingen gerecycleerd.
- › Men heeft sporen teruggevonden die aantonen dat glas reeds bestond bij sommige bevolkingsgroepen 4000 jaar vóór Christus. De eerste gebruiksvoorwerpen in glas (schalen, kommen, flessen) gaan terug tot 1500 jaar voor onze jaartelling.
- › Glas vertegenwoordigt 27% van de verpakkingen die met de selectieve inzamelingen worden opgehaald. Hier moeten we wel aan toevoegen dat een groot deel van de glazen verpakkingen flessen met statiegeld zijn, wat eveneens een ecologisch verantwoorde formule is.

Bron:
www.verre-avenir.org

HET GEBRUIK VAN GERECYCLEERD PAPIER EN KARTON IS VANDAAG DE DAG GOED INGEBURGERD.

Kranten, schriften, kartonnen dozen...:

elke dag krijgt u gerecycleerd papier en karton in handen!

PROCES

1 → Verwerking

Het gebruikte papier wordt gesorteerd naargelang de kwaliteit : oud papier en karton door elkaar gemengd voor de productie van verpakkingskarton, kranten en magazines voor de productie van nieuwe bladen, papier van hoogwaardige kwaliteit voor sanitair of grafisch gebruik.

2 → Het maken van pulp in het recyclagebedrijf

Op basis van oud papier dat drijft in water, bekomt men een grijsachtige brij die men "pulp" noemt. Alle ongewenste bestanddelen zoals lak, nietjes, vernis, lijmresten, plastic, touw, enz. worden verwijderd.

3 → Ontinkting en selectie van vezels

De productie van bepaalde papiersoorten vereist een ontinkting (elk spoor van inkt in de pulp wordt verwijderd) en een bleking.

4 → Productie

De papierpulp wordt achtereenvolgens ontwaterd, geperst en gedroogd. De pulp ondergaat verschillende afwerkingen naargelang het soort papier. Nu kan de papiermachine beginnen met de productie...

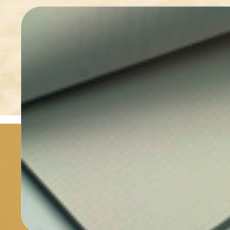
Voordelen en beperkingen van de recyclage van papier en karton

De productie van papierdeeg op basis van oud papier vereist weinig energie en beperkt het kappen van bomen. Heel wat fabrikanten doen moeite om het water, gebruikt bij de productie, in een gesloten circuit opnieuw te gebruiken. Papier kan men niet oneindig recycleren: na elke bewerking vermindert de kwaliteit van de houtvezel. De vezels kunnen slechts twee tot vijfmaal opnieuw worden gebruikt. Hoe hoger de technische eindkwaliteit van een product, hoe groter de inbreng van verse vezels.

PRODUCTEN OP BASIS VAN GERECYCLEERD PAPIER-KARTON

Gerecycleerd papier en karton worden gebruikt in de drukkerij (kranten, magazines, papier voor de printer enz.), om te schrijven en voor grafisch werk (schrijfblokken, schriften, tekenpapier), bij de schoonmaak (keukenpapier) of voor de hygiëne (toilet papier, zakdoeken, enz.). Het wordt ook gebruikt voor de productie van verpakkings- of golfkarton en buizen of dozen om dingen in op te bergen, te verzenden of te beschermen.

Soms wordt het na recyclage helemaal iets anders, zoals een gezelschapsspel, een tussenwand, een folderhouder of... een prullenmand.

WIST U DAT ?

- › Het papierverbruik in België is de laatste 25 jaar meer dan verdubbeld.
- › België heeft 15 papier-karton-fabrieken en 3 bedrijven voor de productie van papierdeeg.
- › Eén enkele krant met een grote oplage gebruikt minstens 50 ton papier per dag.
- › In 2002 namen de Belgen deel aan de recyclage van 163.500 ton verpakkingspapier.
- › De papiersector in België gebruikt meer dan 600.000 ton gerecycleerd papier per jaar. Dat is dubbel zoveel dan 10 jaar geleden.
- › Een papiermachine kan meer dan 400.000 ton papier per jaar produceren.

Bron :
Documentatie Cobelpa

PLASTIC RECYCLEREN ? ENKELE JAREN GELEDEN KON NIEMAND DIT GELOVEN.

Vandaag staat deze techniek goed op punt en maakt men met gerecycleerd plastic verbazingwekkende nieuwe producten!

PROCES

1 → Selectieve inzameling en sortering

Alleen plastic flessen en flacons die geschikt zijn voor recyclage worden ingezameld via de blauwe PMD-zak of via het containerpark. Plastics kenmerken zich door hun grote diversiteit en hun capaciteit om zich gemakkelijk aan te passen aan specifieke toepassingen. Om zonder problemen gerecycleerd te worden, moet het materiaal aanwezig zijn in grote, homogene hoeveelheden en regelmatig beschikbaar zijn. Alleen plastic flessen en flacons vinden we in voldoende grote hoeveelheden, zuiver en van een voldoende homogene kwaliteit om een duurzame recyclage mogelijk te maken. Kleurloze PET, gekleurde PET, helderblauwe PET en HDPE worden met de hand gesorteerd in gespecialiseerde centra.

2 → Vermalen en wassen

PET-verpakkingen, vooral voor mineraalwater en koolzuurhoudende dranken, doorlopen meerdere fasen, waaronder het vermalen, het wassen en het recupereren van zeer zuivere schilfers. Eens gesorteerd worden de HDPE-flacons, vooral de ondoorzichtige flessen die gebruikt worden voor melk en schoonmaakmiddelen, vermalen, gewassen en omgevormd tot gebruiksklare korrels.

3 → Verwerking

De schilfers en korrels worden daarna gesmolten en via verschillende technieken verwerkt en gebruikt in de productie van nieuwe producten.

Recyclage van plastic is dubbel voordelig

Economisch en ecologisch staat het vast dat de recyclage van flessen en flacons in PET of HDPE voordeliger is dan de productie van nieuw plastic: men verbruikt minder energie en vermijdt daarenboven de kosten en de nadelen van de verwijderingstechnieken. Een dubbel voordeel dus voor recyclage: we betalen minder en we vervuilen minder!

PRODUCTEN OP BASIS VAN GERECYCLEERDE PET OF HDPE

Gerecycleerde PET vindt heel wat toepassingen in de textielsector: vulling van jassen, matrassen en slaapzakken, tapijten, tapijten of kledij, zoals truien in fleecce, sweatshirts en t-shirts, mutsen, handschoenen, sjaals... Andere courante toepassingen zijn flessen en flacons, voedingsfolies, industriële folies, potjes, bindstrips, clips, jojo's, verpakkingblisters...

Van gerecycleerde HDPE maakt men bussen, opbergbakken, kisten, rekken, manden, containers, leidingen, kabelkokers, wikkelingen, pallets, tussenwanden, buizen, pijpen...

WIST U DAT ?

- › PET betekent PolyEthyleen Tereftalaat. HDPE is de afkorting van High Density PolyEthyleen.
- › In gewicht zijn plastic flessen en flacons goed voor **7%** van het huishoudelijk verpakkingsafval, maar in volume neemt het **25%** in!
- › In de meeste nieuwe flacons en recipiënten (bussen, flessen, vuilnisbakken...) gemaakt van HDPE zit **25%** gerecycleerd materiaal.
- › België staat op de eerste plaats op de wereldranglijst wat betreft de productie en de bewerking van plastic per inwoner: in 1998 produceerden we **4.400.000** ton plastic met een waarde van **5.330 miljoen** euro.
- › **29%** van de plasticmarkt is bestemd voor verpakkingen.
- › Waarom recycleert men alleen maar PET en HDPE? Vooral omdat de recyclage van andere plasticsoorten ecologisch en economisch onverantwoord is.
- › In 2002 recycleerden we in België **44.867** ton verpakkingen in plastic.
- › De Belg Leo Baekeland ligt aan de basis van de plasticindustrie. Hij ontdekte het "bakeliet" in 1905.

Bron:
Documentatie Fedichem/Fechiplast

VANDAAG DE DAG WORDT HET RUWE STAAL NOG ALTIJD GEMAAKT VAN MEER DAN 55% OUD METAAL.

Bijna een derde van het gebruikte aluminium is gerecycleerd. Dit vereist 20 tot 25 maal minder energie dan de productie van nieuw aluminium.

PROCES

1 → Sorteren aan de bron

Een conservenblik of een drankblikje dat in de vuilnisbak voor huishoudelijk afval terecht komt, is waarschijnlijk voor altijd verloren. Deze verpakkingen horen thuis in de blauwe PMD-zak of in het containerpark zodat ze gemakkelijk de weg vinden naar hun nieuwe bestemming!

2 → Magnetische sortering

Staal heeft een fysieke eigenschap waardoor men het automatisch kan sorteren: het wordt aange-trokken door magneten. Voorwerpen in aluminium worden gesorteerd met behulp van wervelstroom-scheiders (zie p. 4).

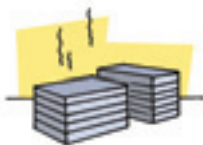
3 → Vermaling

De verpakkingen in staal gesorteerd in de sorteercentra worden eerst vermalen en gezuiverd. Zo bekomt men schroot dat klaar is voor het gebruik in de staalfabriek. In gespecialiseerde fabrieken wordt het aluminium eveneens vermalen om een kwaliteit te verkrijgen die smeltklaar is.

4 → Oven

Het schroot wordt toegevoegd aan het gietijzer uit de hoogoven (doorgaans in een verhouding van 40%). Sommige staalfabrieken hebben elektrische ovens waarin het schroot opnieuw gesmolten en 100% gerecycleerd wordt, zonder aan het gietijzer te worden toegevoegd. De aluminium balen worden in speciale ovens gesmolten.

5 → Vormgeving

Vervolgens wordt het staal in de vorm van staven of cilinders gegoten, afhankelijk van het eindproduct dat men wil bekomen (een plat of een lang product). Aluminium krijgt de vorm van staven.

6 → Walserij

De staven worden verschillende malen platgewalst tot staalplaten, al dan niet bekleed met zink, tin of verf.

Voordelen van de recyclage van staal en aluminium

Staal is een grondstof die men steeds opnieuw kan gebruiken, zonder het minste kwaliteitsverlies. Hierdoor bespaart men niet alleen grondstoffen (steenkool en ijzermineraal), maar ook 70 tot 85% energie.

Het belang van de recyclage van aluminium is ook makkelijk te begrijpen, wetende dat men op die manier bijna 95% energie bespaart in vergelijking met de oorspronkelijke productie!

PRODUCTEN OP BASIS VAN GERECYCLEERD STAAL EN ALUMINIUM

Van scheermesjes tot geraamte van een wolkenkrabber, van koffiezet tot brugkraan voor containers: staal is overal aanwezig. Maar staal zit ook in onverwachte hoeken, zoals in de meest moderne medische apparatuur. Met staal maakt men conservenblikken, drankblikjes, thee- of koffiedozen ... Of ook nog industriële dozen en bidons en verpakkingen voor schoonheidsproducten, deodorants, insectenverdelgers, schoonmaakproducten ... Natuurlijk wordt staal ook gebruikt voor de productie van onderdelen van auto's, elektrische huishoudtoestellen, enz.

Met aluminium maakt men heel wat producten. In de voedingssector kennen we de drankblikjes, de schotels voor bereide maaltijden, de verpakking van voedsel of de deksels van plastic potten (yoghurt, melk, enz.). In de bouwsector wordt aluminium gebruikt in allerlei materialen (zoals elektriciteitskabels) of voor de productie van raamwerken.

In de industrie speelt aluminium een rol in de automobielsector, de sector van elektrische huishoudtoestellen (machineonderdelen), de chemiesector (metalen pigmenten voor verf), enz.

WIST U DAT ?

- › Een rol staal van 10 ton is goed voor de productie van ongeveer **360.000** conservenblikken.
- › De Belgische staalindustrie gebruikt bijna **3 miljoen** ton schroot per jaar.
- › Op wereldniveau bedraagt het gemiddelde recyclagecijfer **55%**, zonder onderscheid te maken in de herkomst van het schroot.
- › Nieuwe kwaliteiten staal met hoge weerstand maken grote gewichtsbesparingen mogelijk in de productie van carrosserieën en passagiersonderdelen in voertuigen.
- › Aluminium heeft een recente geschiedenis: pas in 1825 produceert men voor de eerste maal aluminium.
- › In België werd er **86.686** ton huishoudelijke verpakkingen in metaal (staal en aluminium) gerecycleerd in 2002.
- › Aluminium is een veelgevraagd product in de voedingssector. Aluminium is immers licht, buigzaam en een uitstekende geleider van warmte en elektriciteit. Daarenboven tast het de smaak van het voedsel niet aan.

Bron:
<http://www.made-of-steel.com/>

VOOR MELK, FRUITSAP, SAUZEN EN LIMONADES, ZOWEL THUIS ALS VOOR DE MEENEMLUNCH, IS HET DRANKKARTON EEN BETROUWBARE PARTNER.

Ook het drankkarton is recycleerbaar...

PROCES

1 → Sortering aan de bron

Het drankkarton hoort thuis in de blauwe PMD-zak of in het containerpark.

2 → De wervelstroomscheider

Eenmaal in het sorteercentrum worden de drankkartons geselecteerd met de hand of met de wervelstroomscheider (zie pagina 4). Drinkkartons hebben immers meestal een fijne laag aluminium, waardoor men ze met deze techniek kan isoleren.

4 → Samenpersen

Na het sorteren worden de drankkartons in balen van 500 kilo samengeperst, klaar voor het vervoer naar de papierfabriek.

5 → De herwerking tot pulp en de scheiding

De drankkartons worden ondergedompeld in waterbakken en herwerkt tot pulp, zoals ook met oud papier gebeurt. Om het karton van het polyethyleen en het aluminium te scheiden, worden de drankkartons herpulpt in een "pulppers", die de vorm heeft van een bak met rotor of een draaiende trommel. Dankzij het water in de pulppers en de draaiende bewegingen zwellen de vezels op en komen ze los van de aluminium- en polyethyleenlaag

6 → Zeven

De losgekomen vezels komen samen met het water in een zeef terecht of via openingen in een tweede trommel. Daarna worden ze gezuiverd. De vezels worden vervolgens in een reservoir opgeslagen, tot ze in de papiermachine worden gebruikt. In verschillende Europese landen bestaan er toepassingen voor de recyclage en de valorisatie van het plastic (PE) en de aluminiumlaag van de drankkartons. Voor de drank-

3 → Optische detector

Een andere methode bestaat uit het gebruik van een optische detector die de drankkartons opmerkt door het laagje polyethyleen.

kartons die in België worden ingezameld, wordt de warmtecapaciteit van het polyethyleen (plastic) gebruikt als energiebron in cementovens. Het aluminium op zijn beurt dient als bindmiddel in de cement.

De voordelen van de recyclage van drankkartons

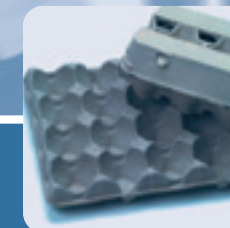
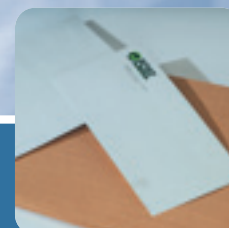
Momenteel past men dit procédé toe in een twintigtal fabrieken in Europa, maar ook in Noord-Amerika, Australië en Azië. De pulp van drankkartons levert lange vezels van hoge kwaliteit, die de duurdere primaire papierpulp kan vervangen.

Drie stoffen, drie verschillende bestemmingen

Drankkartons zijn bijzondere verpakkingen, samengesteld uit karton, polyethyleen (plastic) en veelal een fijn laagje aluminium. Deze drie bestanddelen worden dus gescheiden en afzonderlijk gerecycleerd.

PRODUCTEN OP BASIS VAN GERECYCLEERDE DRANKKARTONS

De pulp van drankkartons wordt gebruikt voor de productie van huishoudpapier, kaftpapier, industrieel absorberend papier, sterk karton, papieren zakken, eierendozen, omslagen en ander kantoorpapier, zijdepapier, enz. De papierfabriek gebruikt onder meer de reststoffen als energiebron voor het drogen van de pulp in de papiermachine. De fracties polyethyleen en aluminium krijgen een nuttige toepassing in de cementfabrieken.

WIST U DAT ?

- › In Europa recycleren een twintigtal papierfabrieken de drankkartons afzonderlijk of samen met balen oud papier.
- › Het plastic dient om de doos onzichtbaar aaneen te hechten en als contact met het voedsel. Het karton zorgt voor de stevigheid en het aluminium beschermt het voedsel tegen licht en lucht en bewaart de vitamines.
- › Polyethyleen, het plastic in het drankkarton, is soepel, schokbestendig en chemisch inert. Daarenboven is het één van de plasticsoorten die het minst schadelijk zijn voor het milieu.
- › Voor het bewaren van voedsel combineert het drankkarton de kwaliteiten van verschillende materialen: **75% karton, 20% plastic en 5% aluminium.**
- › In 2002 was de recyclage van drankkartons goed voor **13.008 ton.**

WIE IS FOST PLUS ?

FOST Plus is een Vereniging Zonder Winstoogmerk (vzw, dit betekent dat de vereniging niet de bedoeling heeft geld te verdienen), die duizenden (vandaag meer dan 6.500) ondernemingen verenigt. Deze ondernemingen verkopen producten aan de consumenten en gebruiken daarvoor dus verpakkingen. Zij groeperen zich in de vereniging opdat zoveel mogelijk van die verpakkingen zouden worden gerecycleerd of nuttig toegepast.

De aangesloten ondernemingen betalen een bedrag (een bijdrage) in functie van het materiaal (papier-karton, plastic, glas, enz.) en het aantal huishoudelijke verpakkingen dat ze gebruiken voor de verkoop van hun producten. Het geheel van deze bijdragen maakt de financiering mogelijk van de selectieve inzamelingen voor 10,2 miljoen Belgen.

FOST Plus geeft informatie en voert promotieacties om het sorteren en het recycleren te verduidelijken. Daarnaast coördineert en financiert ze de selectieve inzamelingen, de sortering en de recyclage.

De doelstelling van FOST Plus bestaat er dus in om ons leefmilieu te verbeteren.

Dankzij de samenwerking tussen alle betrokken partners wordt meer dan 80% van de huishoudelijke verpakkingen die op de markt worden gebracht, gerecycleerd.

Deze brochure verschaft u een kijk op hoe recyclage in werkelijkheid gebeurt, op de industriële processen en de gerecycleerde producten.

WEET U WAT HET GROENE PUNT BETEKENT ?

Het Groene Punt-logo op een verpakking betekent dat de onderneming die het product op de markt heeft gebracht, bijdraagt tot de financiering van het volledige systeem van selectieve inzameling en recyclage. Het Groene Punt-logo op een verpakking is geen sorteerinstructie. Het betekent dus niet dat de verpakking in kwestie sowieso selectief ingezameld en gerecycleerd zal worden. Het betekent evenmin dat het product is samengesteld uit recycleerbare stoffen.

PEDAGOGISCH MATERIAAL

Voor de scholen is er pedagogisch materiaal ter beschikking. Meer informatie vindt u op onze website www.fostplus.be. U kunt op de site het pedagogisch dossier voor het lager en het secundair onderwijs downloaden. Daarnaast bestaan er:

- PMD-bakken en bakken voor papier-karton;
- een cd-rom met het spel "Zenon", die u bij uw intercommunale kunt bestellen.

RECYCLAGE WERKT

27 PET-flessen → 1 trui

Met PET-flessen maakt men onder meer polyester textielvezels voor truien en T-shirts, maar ook voor matrasvullingen, tapijten...

HDPE → van flacon tot palet

Door het recycleren van flacons in HDPE produceert men klasseerbakken, wandkasten en prullenmanden. In de industrie gebruikt men gerecycleerd HDPE voor de productie van leidingen, kabels, paletten, buizen...

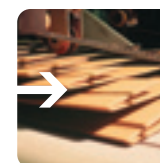
670 drankblikjes in aluminium → 1 fiets

Gerecycleerd aluminium wordt gebruikt voor de productie van nieuwe verpakkingen, maar ook in de sector van het transport en de bouw. Een nieuwe fiets bevat eveneens gerecycleerd aluminium.

19.000 conservenblikken in staal → 1 auto

We vinden gerecycleerd staal terug in alle nieuwe voorwerpen van staal: conservenblikken, auto-onderdelen, huishoudapparaten...

→ Van drankkarton tot kartonnen doos

Het karton van de drankkartons wordt onder meer gebruikt voor de productie van keukenpapier, toiletpapier, industrieel absorberend papier, papieren zakken, enz.

→ Van kartonnen doos tot krantenpapier

Oud papier en karton wordt gewoon nieuw papier en karton, mits regelmatige toevoeging van nieuwe vezels...